

17 februari 2012
Dossiernummer
DMB 1341
Behandelnummer

Gemeente Amsterdam
Dienst Milieu en Bouwtoezicht

Onderzoek Externe Veiligheid bestemmingsplan Stadion/Beethovenbuurt

Brenda Abma

Cruquiusweg 5
1019 AT Amsterdam

020-254 38 01
brenda.abma@dmb.amsterdam.nl

Postbus 922
1000 AX Amsterdam

www.dmb.amsterdam

Dossiernummer

DMB 1341

Behandelnummer

Pagina 2 van 13

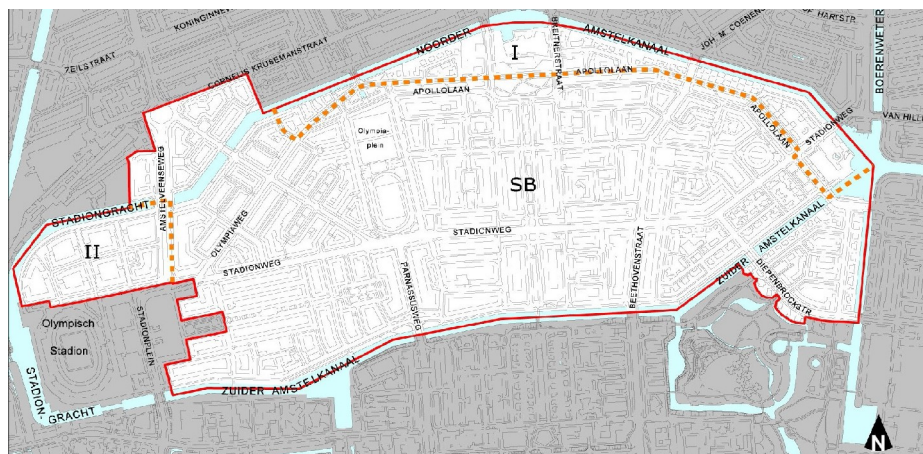
Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Externe veiligheid algemeen	4
1.2 Aanpak onderzoek	5
2 Risicobedrijven	6
2.1 LPG-tankstation Havenstraat 7-9.	6
2.1.1 Plaatsgebonden risico LPG-tankstation	6
2.1.2 Groepsrisico LPG-tankstation	8
2.2 Vuurwerkverkooppunt Stadionweg 139	9
2.2.1 Veiligheidsafstanden	9
2.2.2 Reguleren verkooppunten	9
3 Transport over het Water	11
3.1 Wettelijk kader	11
3.2 Vaarrouteroute Westpoort-Schiphol	11
4 Transport door de lucht	12
4.1 Beperkingen Luchthavenindelingbesluit Schiphol	12

1 Inleiding

In verband met het vaststellen van het bestemmingsplan Stadionbuurt/Beethovenbuurt heeft de DMB op verzoek van Stadsdeel Zuid een verkenning uitgevoerd voor de Externe veiligheidsaspecten in en rond dit bestemmingsplangebied. Het betreft hier een conserverend bestemmingsplan. In onderstaande figuur worden de grenzen van het plangebied aangegeven.

Figuur 1

1.1 Externe veiligheid algemeen

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als LPG en toxische gassen. De externe veiligheidsregelgeving voor inrichtingen ligt vast in het Besluit Externe Veiligheid voor Inrichtingen (Bevi, ministerie van VROM, 2004) en de bijbehorende Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (Revi, ministerie van VROM, 2004). De externe veiligheidsrichtlijnen voor het transport van gevaarlijke stoffen zijn vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Ministerie van V&W, 2004). Voor buisleidingen geldt het Besluit Externe veiligheid buisleidingen (BEVB, Ministerie van I&M, 2011).

De regelgeving voor externe veiligheid kent twee grootheden waaraan getoetst wordt bij het nemen van een besluit: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is een maat voor de veiligheid van het individu op een bepaalde locatie. Het PR heeft een wettelijk vastgelegde grenswaarde van maximaal 10^{-6} per jaar voor nieuwe

situaties. Dit betekent dat de kans op overlijden van een persoon als gevolg van handelingen met gevaarlijke stoffen maximaal 1 op een miljoen per jaar mag zijn. Op locaties waar het risico hoger is, mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden gesitueerd en in beginsel ook geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten.

Het GR heeft ten opzichte van het PR een extra dimensie; het wordt namelijk beïnvloed door het aantal personen dat zich binnen het invloedsgebied van mogelijke ongevallen bevindt. Het groepsrisico zet de kans op een ongeval uit tegen het aantal mogelijke slachtoffers. Hoe groter de groep slachtoffers kan zijn, hoe lager de kans op een dergelijk ongeval mag zijn.

Het GR kent een richtwaarde, de zogenaamde oriëntatiewaarde. Deze oriëntatiewaarde, vaak aangeduid met "1", geeft weer wat de algehele politiek-maatschappelijke opvatting is over de aanvaardbaarheid van een kans op een ramp met een groep slachtoffers. Door het groepsrisico te vergelijken met de oriëntatiewaarde legt het bevoegd gezag verantwoording af of de kans op een groep slachtoffers voor haar acceptabel is. Het bevoegd gezag dient bij de (ruimtelijke) besluitvorming de hoogte van het groepsrisico te verantwoorden. Voor transportgerelateerde risico's als gevolg van vervoer per weg, spoor en water hoeft dit alleen als er sprake is van (significante) toename of overschrijding van de oriëntatiewaarde. Er dient inzichtelijk te worden gemaakt op welke basis een bepaald groepsrisico aanvaardbaar wordt geacht. Het bestuur van de veiligheidsregio/regionale brandweer dient in de gelegenheid te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. In de verantwoording van het groepsrisico moeten samengevat de volgende punten worden behandeld:

- De hoogte van het groepsrisico;
- de bijdrage van de ontwikkeling aan het groepsrisico;
- de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico;
- de mogelijkheden voor de hulpverlening voor beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval;
- de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

1.2 Aanpak onderzoek

Allereerst is op basis van de binnen onze dienst beschikbare gegevens geïnventariseerd welke risicobronnen aanwezig zijn in en rond het plan. Daarna wordt ingegaan op de ligging van de plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour PR van de verschillende bronnen en volgt een toets aan de grenswaarde en richtwaarde voor het PR. Ook wordt de hoogte van het groepsrisico GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde beschreven. Ten slotte beschrijven we op welke manier er binnen het bestemmingsplan rekening gehouden moet worden met de externe veiligheidsaspecten.

2 Risicobedrijven

Er bevinden zich binnen het plangebied en direct buiten het plangebied twee risicovolle bedrijven te weten een LPG-tankstation aan de Havenstraat en een vuurwerkverkooppunt aan de Stadionweg.

2.1 LPG-tankstation Havenstraat 7-9.

Figuur 2

2.1.1 Plaatsgebonden risico LPG-tankstation

Bij het vaststellen van bestemmingsplannen dient voldaan te worden aan de bepalingen van het Bevi. Het vaststellen van een bestemmingsplan wordt in principe op grond van het Bevi gezien als een *nieuwe situatie*, ook al wordt feitelijk de *bestaande situatie* vastgelegd (conserverend bestemmingsplan). Voor het bestemmingsplan Stadion/Beethovenbuurt gelden in principe de afstanden uit tabel 1 van bijlage 1 bij het Revi (zie figuur 3). Bij een doorzet van meer dan 1000 m³ LPG per jaar bedraagt de afstand (nieuwe situatie) vanaf het vulpunt tot een al dan niet geprojecteerd kwetsbaar object 110 meter.

Figuur 3: afstanden nieuwe situatie

Tabel 1. Afstanden in meters tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde 10⁻⁶ per jaar, onderscheidenlijk de richtwaarde 10⁻⁶ per jaar (zie artikel 2, eerste lid, onderdeel a)

Doorzet (m ³) per jaar	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds ¹ of ingeterpt reservoir	Afstand (m) vanaf afleverzuil
≥ 1000	110	25	15
< 1000	45	25	15

Binnen een afstand van 110 meter van het LPG-tankstation bevinden zich twee kwetsbare objecten namelijk de woningen van Karperstraat 1 en Karperweg 11 dus indien we het conserverende bestemmingsplan zouden beschouwen als een nieuwe situatie zouden we hier van een saneringssituatie spreken.

Maar het is niet wenselijk dat er op deze manier saneringssituaties ontstaan. Namelijk de opslag van LPG is in de loop der jaren veiliger is geworden doordat er onder andere hittebestendige coatings aan de opslagtanks zijn aangebracht. Hierdoor kunnen ook voor nieuwe situaties de kleinere risicoafstanden (uit tabel 2 en 2a van het Revi zie figuur 4) gebruikt worden. Het besluit Bevi zal in de toekomst op deze ontwikkelingen aangepast worden.

Bestemmingsplan beschouwen als bestaande situatie

Het ministerie van I&W adviseert om het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan te beschouwen als een *bestaande situatie* en deze positief te bestemmen. De afstanden tussen het LPG tankstation en de kwetsbare objecten moeten dus voldoen aan de afstanden uit tabel 2 (PR 10^{-5}) en 2a (PR 10^{-6}) van bijlage 1 uit de Revi (zie figuur 4).

Figuur 4: afstanden bestaande situatie

Tabel 2. Afstanden in meters tot kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde 10^{-5} per jaar (zie artikel 9, eerste lid)

Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds of ingeterpt reservoir
25	15

Tabel 2a. Afstanden in meters tot kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde 10^{-6} per jaar (zie artikel 9, tweede lid, onderdeel a)

Doorzet (m^3) per jaar	Afstand (m) vanaf vulpunt	Afstand (m) vanaf ondergronds ¹ of ingeterpt reservoir	Afstand (m) vanaf afleverzuil
≥ 1000	40	25	15
500-1000	35	25	15
< 500	25	25	15

Deze anticipatie kan in de toelichting van het bestemmingsplan worden gemotiveerd door te stellen dat de kwetsbare objecten in kwestie en het tankstation reeds aanwezig zijn en door te verwijzen naar artikel 2, vierde lid van het Revi.

Een voorwaarde daarbij is dat in de toelichting op het bestemmingsplan opgenomen moet worden dat binnen 110 meter van het vulpunt van het tankstation geen nieuwe (kwetsbare) ontwikkelingen mogelijk gemaakt kunnen worden.

Aanpassingen milieuvergunning

In de milieuvergunning van het LPG-tankstation moeten op grond van verplichtingen uit het Bevi nog enkele maatregelen opgenomen worden om de risico's en de risicocontouren te verkleinen. De doorzet van LPG per jaar, die nu vastgesteld is op meer dan $1000 m^3$ per jaar, zal dan worden verkleind. Indien de doorzet wordt teruggebracht naar minder dan $1000 m^3$ per jaar zal de risicocontour (vulpunt tot kwetsbaar object)

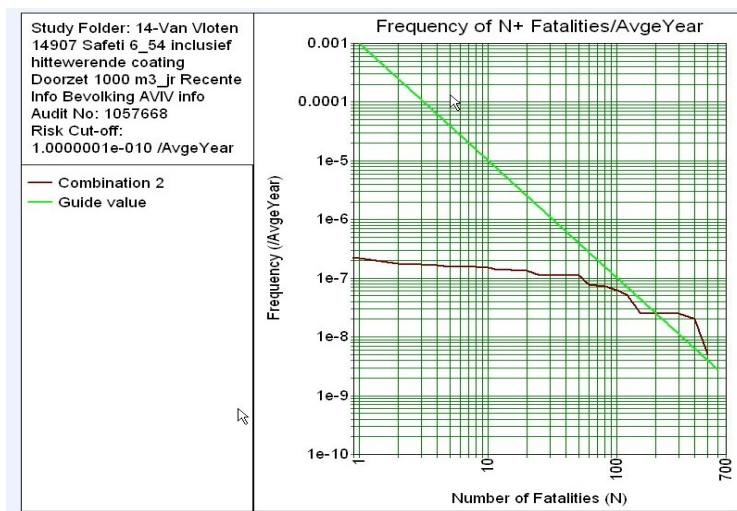
verkleint worden naar 35 of 25 meter (afhankelijk van de gewenste doorzet). Inmiddels is de procedure om te komen tot een nieuwe milieuvergunning opgestart.

2.1.2 Groepsrisico LPG-tankstation

Ten aanzien van het verantwoorden van het groepsrisico geldt een invloedsgebied met een afstand van 150 meter vanaf het vulpunt. Dit invloedsgebied overlapt voor een klein gedeeltelijk het plangebied.

Het groepsrisico is in 2009 berekend op basis van toen aanwezige bebouwing [Kwantitatieve risico analyse LPG-tankstations Amsterdam, 2009]. Het groepsrisico als gevolg van het LPG-tankstation aan de Havenstraat ligt iets boven de oriëntatiewaarde in verband met de vele bebouwing op en rond het LPG-tankstation (zie figuur 5).

Figuur 5

Het nieuwe bestemmingsplan is conserverend en maakt geen extra bebouwing mogelijk. Gelet op het gelijk blijven van bebouwingsdichtheden, bebouwingshoogten en de gelijkblijvende bestemmingen van het plangebied zullen de personendichtheden niet toenemen. Derhalve neemt ook het groepsrisico niet toe. Conform het BEVI moet wel een verantwoording groepsrisico worden doorlopen.

Hieronder staan de aspecten uit de verantwoording groepsrisico conform art.13 van het Bevi:

- a) en b): Het groepsrisico ligt boven de oriëntatiewaarde maar neemt niet toe als gevolg van het bestemmingsplan Stadion/Beethovenbuurt.
- c t/m g): Het groepsrisico ligt boven de oriëntatiewaarde, maar het plan heeft geen invloed op het groepsrisico. Het bevoegd gezag beoordeelt de situatie vanuit risico-oogpunt als

aanvaardbaar. Ruimtelijke maatregelen of voorschriften om het groepsrisico verder te beperken worden daarom binnen het ruimtelijk plan niet noodzakelijk geacht. Inmiddels is een vooroverleg is gestart om in de milieuvergunning de doorzet terug te brengen naar minder dan 1000 m³ per jaar. Daardoor verkleint de risicocontour PR naar 35 respectievelijk 25 meter (afhankelijk van de uiteindelijke doorzet). Het verminderen van de doorzet zal naar alle waarschijnlijkheid ook een gunstige invloed hebben op het groepsrisico.

h) en i): Binnen het bestemmingsplan zijn het tankstation en nabijgelegen objecten van meerdere kanten te benaderen in het geval van een calamiteit. In het invloedsgebied bevinden zich geen functies speciaal bedoeld voor minder zelfredzame personen als kinderen, ouderen of zieken.

Voor wat betreft 'beheersbaarheid en zelfredzaamheid' wordt hier verder verwezen naar het advies Externe Veiligheid Bestemmingsplan Stadion- en Beethovenbuurt van de Brandweer Amsterdam-Amstelland.

2.2 Vuurwerkverkooppunt Stadionweg 139

2.2.1 Veiligheidsafstanden

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Stadion/Beethovenbuurt moeten de veiligheidsafstanden die in bijlage 3 van het Vuurwerkbesluit zijn opgenomen worden toegepast. Dit volgt uit artikel 4.2 lid 1 onder a. van het Vuurwerkbesluit.

Bij het vuurwerkverkooppunt Stadionweg 139 is een bewaarplaats aanwezig waarin maximaal 1200 kilogram consumentenvuurwerk mag worden opgeslagen.

Binnen het bestemmingsplan moet daarom, gemeten vanaf de bewaarplaats in voorwaartse richting, tot een kwetsbaar object en een geprojecteerd kwetsbaar object een veiligheidsafstand van ten minste 8 meter in acht te worden genomen. Er zijn binnen het bestemmingsplan Stadion/Beethovenbuurt geen kwetsbare objecten aanwezig of geprojecteerd binnen 8 meter van de bewaarplaats van het vuurwerkverkooppunt.

2.2.2 Reguleren verkooppunten

In het bestemmingsplan kan het aantal verkooppunten worden gereguleerd en/of kan de verkoop in bepaalde gebieden worden uitgesloten. Indien het vanuit ruimtelijk perspectief ongewenst wordt geacht dat in een bepaald gebied vuurwerkopslag en verkoop plaatsvindt, kan dit in het bestemmingsplan worden uitgesloten.

In Amsterdam wordt het aantal vuurwerkpunten gereguleerd in de Amsterdamse Richtlijn Verkoopvergunningen Vuurwerk. Deze richtlijn is opgesteld op grond van bepalingen uit de APV en richt zich op de spreiding van vuurwerkverkooppunten en de verkoop van vuurwerk met als doel de openbare orde voor de burger in en rond de verkooppunten zo min mogelijk te verstoren en de overlast en schade te beperken. Met behulp van deze richtlijn wordt getracht het aantal afleverpunten per inwonertal te sturen. Dit is het

zogenaamde spreidingsbeleid dat regelt dat er 1 vuurwerkverkooppunt per 20.000 inwoners aanwezig mag zijn. Daarnaast wordt niet toegestaan dat een vuurwerkverkooppunt gelegen is in de directe nabijheid van een kwetsbaar object zoals bejaardencentra, ziekenhuizen, overdekte winkelcentra en inrichtingen waar dieren worden verzorgd etc. Binnen Amsterdam wordt streng toezicht gehouden op deze regels.

Omdat het beschermen van kwetsbare objecten en het reguleren van het aantal verkooppunten door middel van bovengenoemde richtlijn goed is geregeld, achten wij het niet noodzakelijk om voor het bestemmingsplan verdere beperkingen op te nemen.

Figuur 6

3 Transport over het water

3.1 Wettelijk kader

De circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (RNVGS) schrijft via paragraaf 6.1.2 voor dat bij een ruimtelijk besluit getoetst moet worden aan de normen voor het plaatsgebonden en het groepsrisico indien het besluit betrekking heeft op een plan binnen 200 meter vanaf de infrastructuur waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

3.2 Vaarrouteroute Westpoort-Schiphol

Vanaf industrieterrein Westpoort naar Schiphol vindt transport plaats van kerosine door ondergrondse buisleidingen. Indien het transport van kerosine niet plaats kan vinden door die buisleidingen wordt de kerosine per schip getransporteerd over de Schinkel. Dit vindt incidenteel plaats. De vaarroute is niet aangewezen als transportroute Water van de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Daarom zijn er geen risicocontouren voor PR of GR van toepassing voor deze vaarweg. In de ruimtelijke onderbouwing hoeven geen bepalingen te worden opgenomen met betrekking tot externe veiligheidsrisico's bij transport over het water omdat er geen relevante risico's aanwezig zijn.

Figuur 7

4 Transport door de lucht

4.1 Beperkingen Luchthavenindelingbesluit Schiphol

Het plangebied is gelegen op enige afstand van de luchthaven Schiphol. De Luchtvaartwet kent geen normstelling en beoordelingskader voor externe veiligheid. De luchtvaart wordt echter wel beschouwd als risicovolle activiteit.

In het Luchthavenindelingsbesluit (LIB) zijn normen en regels opgenomen voor de bebouwing rond Schiphol. Het besluit gaat vergezeld van vijf overzichtskaarten. Ze geven een beeld van achtereenvolgens het luchthaven- en beperkingengebied en beperkingen rond bebouwing, bouwhoogtes en vogels.

Figuur 8

- 3 *) • Gebouwen, voor zover dit gebouw rechtmatig aanwezig is op de datum van inwerkingtreding van dit besluit
• Gebouwen waarvoor een verklaring van geen bezwaar is afgegeven
- 4 *) • Gebouwen, voor zover dit gebouw rechtmatig aanwezig is op de datum van inwerkingtreding van dit besluit
• Bedrijfsgebouwen
• Gebouwen waarvoor een verklaring van geen bezwaar is afgegeven

De gemeentebesturen zijn verplicht hun bestemmingsplannen in overeenstemming brengen met het LIB. Samen met de regels en grenswaarden die zijn vastgelegd in het Luchthavenverkeerbesluit (LVB) heeft de Rijksoverheid daarmee haar beleid voor de beheersing van de veiligheids- en milieueffecten van het luchthavenluchtverkeer van en naar de luchthaven Schiphol vastgelegd.

In bijlage 3AB van het LIB duiden de gronden die zijn aangewezen met nummer 3 (rood) en 4 (geel) de gebieden aan waar beperkingen gelden als gevolg van de veiligheidsrisico's van het vliegverkeer. In figuur 5 is te zien dat de Stadion/Beethovenbuurt buiten deze gebieden ligt. Er zijn geen beperkingen ten gevolge van vliegverkeer voor dit bestemmingsplan.
